

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Міністерство фінансів України

Щодо проєктів законів України
№ № 7448, 7474, 7479, 7489, 7496,
7500, 7506

Відповідно до листа Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України Юлії Свириденко від 05 липня 2022 року № 116667/1/1-22 (до звернень Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 01 липня 2022 року № № 04-32/10-2022/105922, № 04-32/10-2022/105925, № 04-32/10-2022/105926, № 04-32/10-2022/105942, № 04-32/10-2022/105963, № 04-32/10-2022/105975, № 04-32/10-2022/105976) Міністерством юстиції України здійснено правову експертизу проєктів законів України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування легкових транспортних засобів», реєстр. № 7448 від 09 червня 2022 року, внесеного народними депутатами України Кузьміним С.В. та Мазурашу Г. Г. (далі – *проєкт Закону № 7448*), «Про внесення змін до розділу XX Податкового кодексу України щодо звільнення від податку на доходи фізичних осіб списаної заборгованості за житлово-комунальні послуги (суми безоплатно отриманої житлово-комунальної послуги) споживачем в період дії воєнного стану», реєстр. № 7474 від 17 червня 2022 року, внесеного народними депутатами України Абрамовичем І.О. та іншими (далі – *проєкт Закону № 7474*), «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування послуг мобільного (рухомого) зв'язку з метою підтримки мирного населення, державних структур та постачальників електронних комунікаційних послуг в умовах війни», реєстр. № 7479 від 21 червня 2022 року, внесеного народним депутатом України Железняком Я.І. (далі – *проєкт Закону № 7479*), «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо граничної дати оприлюднення річної фінансової звітності та річної консолідованої фінансової звітності», реєстр. № 7489 від 24 червня 2022 року, внесеного народними

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 58597/7766-4-22/7.3.3 від 19.07.2022

Підписувач Банчук Олександр Анатолійович

Сертифікат [3ED5083160DBC59B04000000175A050059DB2900](#)

Дійсний з 17.09.2021 9:38:54 по 17.09.2022 9:38:54

депутатами України Руцишиним Я.І. та іншими (далі – *проект Закону № 7489*), «Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо підтримки суб'єктів господарювання, які внаслідок збройної агресії Російської Федерації по відношенню до України та бойових дій на території України понесли економічні втрати у вигляді знищення чи пошкодження майна», реєстр. № 7496 від 27 червня 2022 року, внесеного народним депутатом України Гривком С.Д. (далі – *проект Закону № 7496*), «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо запровадження механізму відсоткового відрахування для підтримки неприбуткових організацій)», реєстр. № 7500 від 28 червня 2022 року), внесеного народними депутатами України Грищуком Р.П. та іншими (далі – *проект Закону № 7500*), «Про внесення змін до статті 165 Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України», реєстр. № 7506 від 30 червня 2022 року), внесеного народними депутатами України Южаніною Н.П. та іншими (далі – *проект Закону № 7506*), і в межах компетенції повідомляється таке.

З огляду на те, що відповідальним за підготовку проектів експертних висновків Кабінету Міністрів України до проектів законів, ініційованих народними депутатами України, визначено Міністерство фінансів України, вважаємо, що позиції стосовно підтримки чи не підтримки проектів законів має висловити саме вказаний державний орган, основним завданням якого є забезпечення формування та реалізації, зокрема, єдиної державної податкової політики.

Водночас під час визначення позицій щодо підтримки чи не підтримки зазначених проектів законів в межах підготовки проектів експертних висновків Кабінету Міністрів України до проектів законів Міністерство юстиції України пропонує врахувати зауваження до них, що полягають у такому.

До проекту Закону № 7448

1. Розділом I проекту Закону № 7448 передбачається, зокрема викласти в новій редакції підпункт 1.1 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України (далі – ПКУ), згідно з яким платниками військового збору пропонується визначити осіб, які набувають право власності на легкові автомобілі, що підлягають першій державній реєстрації в Україні територіальними органами Міністерства внутрішніх справ України, крім випадків забезпечення легковими автомобілями осіб з інвалідністю згідно із законодавством та успадкування легкових автомобілів відповідно до закону.

При цьому, відповідно до підпункту 1.2 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, визначені статтею 163 цього Кодексу.

Стаття 163 ПКУ визначає, що є об'єктом оподаткування резидента, зокрема, є:

загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід;
доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання);
іноземні доходи - доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Крім того, згідно з пунктом 23.1 статті 23 базою оподаткування визнаються конкретні вартісні, фізичні або інші характеристики певного об'єкта оподаткування.

База оподаткування - це фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання.

Разом з тим із запропонованої розділом I проекту Закону № 7448 редакції підпункту 1.1 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ незрозуміло, яким чином буде визначатися об'єкт оподаткування, база оподаткування та інші елементи податку при встановленні оподаткування військовим збором для осіб, які набувають право власності на легкові автомобілі, що підлягають першій державній реєстрації в Україні територіальними органами Міністерства внутрішніх справ України.

З огляду на викладене, з метою правильного розуміння та застосування норм закону, а також дотримання встановленого підпунктом 4.1.11 пункту 4.1 статті 4 ПКУ принципу єдиного підходу до встановлення податків та зборів - визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку, запропоноване розділом I проекту Закону № 7448 положення потребує перегляду.

2. Підпункт 2 пункту 3 розділу I проекту Закону слід виключити з урахуванням того, що підпункт 69.24 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ виключено на підставі Закону України від 21 червня 2022 року № 2325-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо перегляду окремих пільг з оподаткування».

3. Пунктом 1 розділом II «Прикінцеві положення» проекту Закону № 7448 пропонується визначити, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Проте, що податкове законодавство України ґрунтується на принципі стабільності, відповідно до якого зміни до будь-яких елементів податків та

зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року (підпункт 4.1.9 пункту 4.1 статті 4 ПКУ).

4. Пунктом 2 розділом II «Прикінцеві положення» проєкту Закону № 7448 пропонується, окрім внесення змін до Кодексу, передбачених розділом I проєкту Закону, також внесення змін до розділу XVII Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України», в частині зменшення ставок ввізного мита на певні товари групи 87 УКТ ЗЕД.

До вказаного слід зауважити, що відповідно до пункту 7.3 статті 7 ПКУ будь-які питання щодо оподаткування регулюються Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

Крім того, згідно з статтею 2 Закону України «Про Митний тариф України» ставки ввізного мита можуть встановлюватися або змінюватися *виключно* законами про внесення змін до Митного тарифу України.

У зв'язку з викладеним також слід звернути увагу на невідповідність назви проєкту Закону його змісту.

До проєкту Закону № 7474

Розділом I проєкту Закону № 7474 пропонується підрозділ 1 розділу XX ПКУ доповнити пунктом 24, яким визначається, що не є додатковим благом в розумінні підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 ПКУ суми безоплатно отриманої житлово-комунальної послуги та/або прощеної заборгованості з житлово-комунальної послуги в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ та протягом шести місяців після його припинення/скасування.

При цьому розділом II проєкту Закону № 7474 передбачається, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Водночас слід враховувати, що податкове законодавство України ґрунтується на принципі стабільності, згідно з яким зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть

змінюватися протягом бюджетного року (підпункт 4.1.9 пункту 4.1 статті 4 ПКУ).

До проекту Закону № 7479

1. Назва та зміст проекту Закону № 7479 в частині використання слів «мобільний (рухомий) зв'язок» у відповідних відмінках не узгоджується з термінологією Закону України «Про електронні комунікації», який використовує і містить визначення терміну «мобільний зв'язок», згідно з яким це електронні комунікації із застосуванням радіотехнологій, під час яких кінцеве обладнання хоча б одного із споживачів може вільно переміщатися в межах усіх пунктів закінчення електронної комунікаційної мережі (пункту 59 частини першої статті 2 зазначеного Закону).

2. Пунктом 1 розділу II «Прикінцеві положення» проекту Закону № 7479 передбачається, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Проте податкове законодавство України ґрунтується на принципі стабільності, згідно з яким зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

При встановленні або розширенні існуючих податкових пільг, такі пільги застосовуються з наступного бюджетного року (підпункт 4.1.9 пункту 4.1 та пункт 4.5 статті 4 ПКУ).

3. Пунктом 2 розділу II «Прикінцеві положення» проекту Закону № 7479 пропонується, окрім внесення змін до ПКУ, передбачених розділом I проекту Закону № 7479, також внести відповідні зміни до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування».

Проте, відповідно до пункту 7.3 статті 7 ПКУ будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять *виключно* положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

До проекту Закону № 7489

Оскільки проект Закону № 7489 є системно пов'язаним з проектом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» щодо оприлюднення фінансової звітності» (реєстр. № 7488 від 24 червня 2022 року), внесеним народними депутатами

Рушишиним Я.І. та іншими, то їх слід розглядати одночасно.

До проєкту Закону № 7496

Пунктом 1 проєктом Закону № 7496 пропонується доповнити підрозділ 10 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ пунктом 70, яким передбачається, що тимчасово, з 1 серпня 2022 року на період дії воєнного стану на території України звільняються від оподаткування податком на додану вартість, акцизним податком, а також від обкладення ввізним митом операції з ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту платниками податків – суб'єктами господарювання всіх форм власності, які внаслідок збройної агресії Російської Федерації по відношенню до України та бойових дій на території України понесли економічні втрати у вигляді знищення чи пошкодження майна в обсязі більше 10% балансової вартості активів станом на 1 січня 2022 року: транспортних засобів, торговельних суден, а також повітряних суден, призначених для комерційних повітряних перевезень і виконання авіаційних робіт; сільськогосподарської техніки; виробничого устаткування та обладнання; комплектуючих засобів до транспортних засобів, торговельних та повітряних суден, сільськогосподарської техніки, виробничого устаткування та обладнання.

Водночас, пунктом 2 проєкту Закону № 7496 передбачається, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Проте податкове законодавство України ґрунтується на принципі стабільності, відповідно до якого зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

При встановленні або розширенні існуючих податкових пільг, такі пільги застосовуються з наступного бюджетного року (підпункт 4.1.9 пункту 4.1 та пункт 4.5 статті 4 ПКУ).

До проєкту Закону № 7500

Оскільки проєкт Закону № 7500 є системно пов'язаним з проєктом Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо запровадження механізму відсоткового відрахування для підтримки неприбуткових організацій)» (реєстр. № 7501 від 28 червня 2022 року), внесеного народними депутатами України Грищуком Р.П., Остапенком А. Д., та іншими, їх слід розглядати одночасно.

До проєкту Закону № 7506

1. Підпунктом 2 пункту 1 розділу I проекту Закону № 7506 пропонується, зокрема доповнити підпункт 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 ПКУ підпунктом «г», згідно з яким до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб не включається сума (вартість) благодійної допомоги, виплаченої (наданої) благодійниками, у тому числі благодійниками - фізичними особами, у порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» на користь членів сімей учасників бойових дій, визначених в абзаці другому підпункту «в» цього підпункту, які під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності в період дії воєнного, надзвичайного стану на території України, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів у період дії воєнного, надзвичайного стану на території України, зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності в період дії воєнного, надзвичайного стану на території України, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів у період дії воєнного, надзвичайного стану на території України, чи визнані безвісно відсутніми в установленому порядку

Підпунктом 3 пункту 1 розділу I проекту Закону № 7506 передбачається, що для цілей підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 ПКУ до членів сімей учасників бойових дій та/або учасників масових акцій громадського протесту в Україні належать, зокрема діти (повнолітні/неповнолітні, у тому числі діти з інвалідністю та усиновлені діти).

Водночас пропонується не повною мірою враховує, що відповідно до статті 6 Сімейного кодексу України правовий статус дитини має особа до досягнення нею повноліття.

Малолітньою вважається дитина до досягнення нею чотирнадцяти років.

Неповнолітньою вважається дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років.

Тобто поза межами правового регулювання вказаних положень проекту Закону № 7506 залишається така категорія осіб як «малолітні діти».

2. Розділом II проекту Закону № 7506 передбачається, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Проте податкове законодавство України ґрунтується на принципі стабільності, відповідно до якого зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового

бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року (підпункт 4.1.9 пункту 4.1 статті 4 ПКУ).

Крім того, проекти законів потребують доопрацювання з урахуванням вимог нормопроєктувальної техніки.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК